

بسم الله الرحمن الرحيم

شورای سیاست گذاری حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران
مدرسه علمیه زینبیه (سلام الله عليها) شهرستان زهک
تحقیق پایانی سطح (۲) کارشناسی

عنوان:

حقیقت عذاب قبر در آیات و روایات

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین غلامرضا شهرکی فلاح

استاد راهنما:

سرکار خانم سمیه زوری

پژوهشگر:

فریده سیاهگلی

آبان ۱۳۹۶

تحمید

منت خدای را، عزوجلّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر
نفسی که فرو می رود، مُمدّ حیات است و چون بر می آید، مفرّج ذات.
آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان.
آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا
فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

تقدیم بہ:

تقدیم بہ پدر و مادر عزیزم

خدای را بسی شاکرم کہ از روی کرم پدر و مادری فداکار نصیبم ساختہ والدینی کہ بودندشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم چراکہ این دو وجود پس از پروردگار مایہ ہستی ام بودہ اند دستم را گرفتند و راہ رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب آموختند. بہ پاس تعبیر عظیم و انسانی شان از کلمہ ایشار و از خودگذشتگان بہ پاس عاطفہ سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان کہ در این سردترین روزگار ان بہترین پشتیبان است بہ پاس قلب ہای بزرگشان کہ فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناہشان بہ شجاعت می گراید و بہ پاس محبتہای بی دریغشان کہ ہرگز فروکش نمی کند، این تحقیق را بہ پدر و مادر عزیزم تقدیم می کنم.

تقدیر و تشکر:

«مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمَخْلُوقَ لَمْ يَشْكُرِ الْخَالِقَ»

با تقدیر و تشکر از همه ی عزیزان و دوستانی که مرا در این تحقیق کمک کردند و تشکر از استاد راهنمای محترم سرکار خانم سمیه زوری که با تلاش های مداوم و رهنمودهای مستمرشان در تدوین این پژوهش مرا یاری نموده اند، و از خداوند منان توفیق روز افزونشان را خواهانم.

۱۰. امین، بانو مجتهد، معاد یا آخرت سید بشر، چاپ دوازدهم، اصفهان، گنبدهای فیروزه ایی، ۱۳۹۲.
۱۱. اهوازی، حسین بن سعید، الزهد، چاپ دوم، قم، المطبعة العلمية، سال ۱۳۹۹.
۱۲. آزرمی، معصومه بیگم، حقیقت قبر سیری در عالم برزخ، چاپ ششم، قم: تهذیب، ۱۳۹۵.
۱۳. بخاری، محمد ابن اسماعیل، صحیح بخاری، مترجم عبدالعلی نور احراری، ج ۲، چاپ دوم، شهر تربت جام، انتشارات شیخ الاسلام احمد جام، سال ۱۳۸۷.
۱۴. بروجرودی، ابراهیم، تفسیر جامع، ج ۳، چاپ اول، مشهد، جلیل، ۱۳۸۰.
۱۵. بیگم آزرمی، معصومه، حقیقت قبر سیری در عالم برزخ، چاپ ششم، قم، انتشارات تهذیب، ۱۳۹۵.
۱۶. پاک نیا، عبدالله، حقوق متقابل والدین و فرزندان، چاپ اول، قم، کمال الملک، سال ۱۳۸۲.
۱۷. تفتازانی، سعد الدین، شرح المقاصد، ج ۵، چاپ اول، قم، الشریف الرضی، ۱۴۰۹.
۱۸. توسیرکانی، محمد بن لثالی الأخبار، ج ۵، چاپ اول، قم، العلامة، ۱۴۱۳.
۱۹. حسن زاده آملی، حسن، عیون المسائل نفس و شرح آن، ابراهیم احمدیان، چاپ اول، تهران، امیر کبیر، ۱۳۷۱.
۲۰. حلی به تحقیق حسن زاده آملی، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، چاپ دوم، قم، مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۴۳۳.
۲۱. حلی، جعفر بن حسن، المسلك فی اصول الدین، رضا استادی، چاپ دوم، مشهد، مجمع البحوث الاسلامیه، ۱۳۸۲.

۲۲. حلی، رضی الدین ابن طاووس، فلاح السائل و نجاح المسائل، ج ۱، چاپ اول، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، حوزه علمیه قم، ۱۴۰۶.
۲۳. خامنه ای، محمد، حکمت متعالیه فی استار الاربعه، چاپ اول، تهران، بنیاد حکمت اسلامی صدرا، ۱۳۸۴.
۲۴. خمینی، روح الله، شرح چهل حدیث، چاپ سوم، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، سال ۱۳۷۱.
۲۵. _____، معاد از دیدگاه امام خمینی، چاپ دوم، تهران، تنظیم و نشر آثار امام خمینی (رحمه الله)، ۱۳۸۵.
۲۶. دیلمی، حسین بن محمد، ارشاد القلوب، عباس طباطبایی، ج ۱، چاپ چهارم، تهران، دار الاسوه، ۱۳۸۹.
۲۷. رازی، محمد حمصی، المنفذ فی التقليد، ناصر طباطبایی، ج ۲، چاپ اول، قم، مؤسسه نشر اسلامی، ۱۴۱۲.
۲۸. رضوی، جواد، عاقبت گنه کاران، چاپ اول، تهران، انتشارات کتاب قدسیان، سال ۱۳۹۲.
۲۹. زمخشری، محمد، تفسیر کشاف، مترجم مسعود انصاری، ج ۱، چاپ دوم، قم، انتشارات ققنوس، ۱۳۹۱.
۳۰. سمایی، امیر، کتاب داستان های شگفت انگیز از عالم برزخ، چاپ اول، تهران، انتشارات ملینا، سال ۱۳۸۶.
۳۱. سیوطی، جلال الدین عبدالرحمن، شرح صدر، چاپ دوم، لبنان، دار ابن کثیر، ۱۴۱۳.
۳۲. شبّر، عبدالله، تفسیر شبّر، چاپ اول، شهر قم، انتشارات اسوه، سال ۱۴۱۴ ق.
۳۳. _____، حق الیقین، حبیب الله احمد پناه، چاپ دوم، لبنان، مکتبه القرفان، ۱۳۵۲.
۳۴. شجاعی، سید محمد، عروج روح، چاپ سوم، تهران، کانون اندیشه جوان، ۱۳۸۸.

۳۵. شفیعی مازندرانی، سید محمد، زندگی برزخی و ارتباط با برزخ نشینان، چاپ دوم، شهر قم، انتشارات مسجد مقدس جمکران، سال ۱۳۹۰.
۳۶. شهیدی، محمد حسن، تحفه الواعظین، ج ۱، چاپ دوم، قم، موسسه نشر اسلامی، ۱۳۶۵.
۳۷. شیخ مفید، محمد بن محمد بن نعمان، الحکایات، محمدرضا حسینی جلالی، چاپ دوم، قم، کنگره جهانی شیخ مفید، سال ۱۴۱۳.
۳۸. _____، مصنفات شیخ مفید، محمدرضا حسینی جلالی، چاپ اول، قم، مکتب العلم الاسلامی، ۱۴۱۳.
۳۹. صباغی، مهدی، هزار و یک حکایت، چاپ اول، قم، نیلوفر، ۱۳۹۰.
۴۰. صدوق، الخصال (گفتار صدوق)، محسن رضوی، چاپ سوم، قم، قائم، ۱۴۰۳.
۴۱. طالقانی، نظر بن علی بن سلطان، کشف الأسرار، ج ۲، تهران، نشر سفینه، ۱۳۸۶.
۴۲. طاهری، محمد علی، موجودات غیر ارگانیکی، چاپ سوم، ارمنستان، گریگوی تاتو استی، سال ۲۰۱۱.
۴۳. طباطبایی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، موسوی همدانی، ج ۵، چاپ دوم، قم، دار الکتب الاسلامی، ۱۳۹۰.
۴۴. طبرسی نوری، کنایه الموحدین، چاپ اول، تهران، علمیه اسلامی، ۱۳۶۳.
۴۵. طبرسی، فضل بن حسن، تفسیر مجمع البیان، ج ۳، چاپ اول، قم، انتشارات نور وحی، ۱۳۸۸.
۴۶. طحاوی حنفی، ابوجعفر، شرح العقیده الطحاویه، مترجم: محمد ابراهیم تیموری، چاپ دوم، بغداد، دار الکتب العربی، س ۲۰۰۵.

۴۷. طوسی، محمد بن حسن بن علی بن حسن، تفسیر تبیان، ج ۸، چاپ اول، بیروت دار الأخیاء التراث العربی، ۱۳۸۷.
۴۸. طوسی، محمد بن حسین، تهذیب الاحکام فی شرح المقنعه، شهاب الدین مرعشی، ج ۶، چاپ سوم، تهران، دار الکتب الاسلامی، ۱۳۸۹.
۴۹. عالی، مسعود، احتضار تا عالم، چاپ چهارم، قم، نشر عطش، سال ۱۳۹۲.
۵۰. عروسی حویزی، عبد علی بن جمعه، تفسیر نور الثقلین، مترجم: سید حسن موسوی خراسانی، ج ۲، چاپ اول، قم، دار التفسیر، س ۱۳۹۰.
۵۱. علم الهدی، علی، معاد و عدل یا مراحل نهایی سیر بشر، چاپ دوم، شهر قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی قم، سال ۱۳۷۳.
۵۲. علی زاده، عمران، قصه های اسلامی و تکه های تاریخی، چاپ دوم، قم، رسالت، ۱۳۷۶.
۵۳. غزالی، محمد بن علی، احیاء العلوم الدین، مترجم موید الدین محمد خوارزمی، ج ۳، چاپ هشتم، قم: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۹۸۶.
۵۴. فرمودی، مهدی، (برزخ، پس از مرگ بر ما چه می گذرد؟)، چاپ دوم، شهر قم، انتشارات حضرت بقیه الله، سال ۱۳۹۶.
۵۵. فلسفی، محمد تقی، گفتار فلسفی معاد، چاپ نهم، تهران، امیر کبیر، ۱۳۹۰.
۵۶. فیض کاشانی، محسن، علم الیقین، حسین استاد ولی، ج ۲، چاپ اول، تهران، حکمت، ۱۳۷۷.
۵۷. قرطبی، محمد بن احمد، التذکره فی احوال الموتی و الآخره، ج ۱، چاپ دوم، قاهره، المكتبة التوفیقیه، سال ۱۳۸۰.
۵۸. قریب، محمد، نثر طوبی، چاپ ششم، شهر تهران، انتشارات اسلامی، سال ۱۳۸۰.
۵۹. قمی، شیخ عباس، منازل الآخره، چاپ اول، تهران، کتاب سرای عادل، سال ۱۳۹۳.

۶۰. کفعمی، ابراهیم بن علی، مصباح الکفعمی، سید محمدرضا حسینی، ج ۱، چاپ اول، بیروت (قم)، مؤسسه الاعلمی، ۱۴۰۰.
۶۱. کلینی، محمد بن یعقوب، فروع من الکافی، سعید راشدی، ج ۳، چاپ سوم، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۸۸.
۶۲. مجلسی، محمد باقر، بحار الأنوار، مترجم موسوی همدانی، ج ۶، چاپ دوم، تهران، گنجینه، ۱۴۰۳.
۶۳. محمد ری شهری، محمد، میزان الحکمه، مترجم: حمیدرضا شیخی، ج ۵، چاپ ۱۴، قم، مؤسسه علمی فرهنگی دار الحدیث، سال ۱۳۸۹.
۶۴. المشکینی اردبیلی، میرزا علی، مواظب العدیده، ج ۱، چاپ دوم، قم، مؤسسه امام مهدی عجل الله، سال ۱۴۰۹.
۶۵. مصباح یزدی، محمد تقی، معارف قرآنی، ج ۲، چاپ هفتم، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۳.
۶۶. معتزلی، ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، ج ۶، چاپ دوم، قم، انتشارات کتاب خانه آیت الله مرعشی، ۱۴۰۴.
۶۷. مکارم شیرازی، ناصر، پیام قرآن، ج ۵، چاپ نهم، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶.
۶۸. میبدی، ابوالفضل، رشید الدین، تفسیر کشف الأسرار، ج ۲، چاپ دوم، تهران، طوبی، سال ۱۳۸۴.
۶۹. نجفی قوچانی، محمدحسن، سیاحت غرب، چاپ چهارم، تهران، انتشارات پل، ۱۳۷۹.
۷۰. نوری طبرسی، محمد تقی، مستدرک الوسائل، ج ۲، چاپ سوم، لبنان، مؤسسه آل بیت، س ۱۳۲۰.